

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa W. K.
przeciwko Miastu Z.- Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej
w Z.
o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 maja 2022 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 10 września 2021 r., sygn. akt WSC [...] (VI Ca [...]),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 września 2021 r. Sąd Okręgowy w Z. odrzucił skargę kasacyjną powoda W. K. wniesioną od wyroku tegoż Sądu z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu (sygn. akt VI Ca (...)).

Sąd drugiej instancji wskazał, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje w sprawach majątkowych, których wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Realizowane w niniejszym postępowaniu roszczenie o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu jest roszczeniem majątkowym. Stąd też powód we wniesionej skardze kasacyjnej

oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 895 zł. Jest to jednak wartość, która nie odpowiada kryterium wyznaczonemu przez art. 398² § 1 k.p.c. ustanawiającemu próg dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach majątkowych. Z tych przyczyn skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.).

W zażaleniu wniesionym na to postanowienie powód podniósł zarzut naruszenia art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. na skutek przyjęcia przez Sąd Okręgowy w Z., że sprawa o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu jest sprawą majątkową, a tym samym o dopuszczalności skargi kasacyjnej wniesionej w takiej sprawie niezbędne jest spełnienie kryterium *ratione valoris* z art. 398² § 1 k.p.c. W jego ocenie, sprawa o wstąpienie w stosunek najmu nie jest sprawą majątkową, gdyż realizowane roszczenie nie dotyczy bezpośrednio interesu majątkowego. W konsekwencji skarga kasacyjna w tego typu sprawach jest dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, zaś stanowisko to znajduje potwierdzenie w części orzeczeń Sądu Najwyższego przytoczonych w zażaleniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że sprawa o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu ma charakter sprawy o prawa majątkowe (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2016 r., V CZ 20/16, nie publ.; z dnia 8 sierpnia 2012 r., III CZ 59/12, nie publ.; z dnia 17 maja 2012 r., I CZ 49/12, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2012 r., II CZ 148/12, nie publ.). Z majątkowym charakterem sprawy mamy do czynienia w sytuacjach, w których stwierdza się, iż żądanie dochodzone w konkretnym postępowaniu zmierza do realizacji prawa, które w sposób bezpośredni oddziałuje na sytuację majątkową stron. Takie odniesienia niewątpliwie występują w sprawie o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu. Rozstrzygnięcie o żądaniu ustalenia wstąpienia w stosunek najmu lokalu mieszkalnego ma bowiem bezpośredni wpływ na stosunki majątkowe stron sporu (np. aktualizacja obowiązku uiszczenia czynszu, możliwość oddania lokalu w najem osobom trzecim w przypadku oddalenia powództwa o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu itp. – por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r., V CZ 32/01, nie publ. z dnia 5 stycznia 2001 r., I CKN 1188/00, nie publ., z dnia 21 marca 2003 r., II CZ 18/03, nie publ.). Tym samym będące

przedmiotem rozpoznania w tej sprawie roszczenie o ustalenie ma charakter majątkowy choć niepieniężny, a więc wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia jest określona w takich sprawach wartością trzymiesięcznego czynszu.

Oceny tej nie zmienia stanowisko wyrażone w orzeczeniach Sądu Najwyższego, na które powód powołał się w zażaleniu (por. np. postanowienie z dnia 16 kwietnia 1997 r., II CZ 16/97, nie publ., z dnia 14 sierpnia 1997 r., II CZ 87/97, nie publ. oraz wyrok z dnia 7 stycznia 1997 r., I PKN 54/96, OSNP 1997, nr 16, poz. 289). Odmienne stanowisko co do tej kwestii zajęte w tych orzeczeniach było bowiem wyrażone na tle nieobowiązującego już stanu prawnego, w którym próg kasacyjny wyznaczony wartością przedmiotu zaskarżenia - po zmianach dokonanych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189), dotyczył spraw o świadczenie (por. art. 393 pkt 1 k.p.c.), a nie spraw o charakterze majątkowym, jak ma to miejsce obecnie, zgodnie z treścią art. 398² § 1 k.p.c.

Uwzględniając powyższe Sąd drugiej instancji w sposób prawidłowy zakwalifikował sprawę o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu jako sprawę o charakterze majątkowym, a tym samym słusznie dokonał oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej powoda przez pryzmat kryterium wartości przedmiotu zaskarżenia z art. 398² § 1 k.p.c. Ze względu na to, że wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 895 zł to wniesiony środek zaskarżenia – zgodnie z brzmieniem art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. – był niedopuszczalny i podlegał odrzuceniu.

W tym stanie zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., o czym orzeczono w sentencji niniejszego postanowienia.